

POLÍTICH Y LITERARI

ANY II

BARCELONA — DIJOURS 1.er DE ABRIL DE 1880

NÚM. 307

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: FERNANDO, 32, 1.er—SUCURSAL EN GRACIA.—DEVANT DEL TEATRO, DEPÓSIT DE MÁQUINAS DE CUSIR.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona. un mes. . . . . 5 rals | Fora. un trimestre. . . . . 20 | Estranger, (unió postal). trimestre. 40

SANTS DEL DIA. — Santa Teodora y Sant Venanci.—QUARANTA HORAS.—Cofradía de la Guardia, en Sant Jaume.

Espectacles.

TEATRO PRINCIPAL.—Funció per avuy, á benefici d' un jóve concurrent á la quinta d' aquest any, EL RELÁMPAGO y PASCUAL BAL-LON.

A las 8. Entrada 3 rals.—Hi haurá safata.

GRAN TEATRO DEL LICEO.—5.ª d' abo-no impar, á dos quarts de nou, EL NOVENO MANDAMIENTO, y ECHAR LA LLAVE.

TEATRO DEL CIRCO.—Funció pera demá, 2 d' Abril de 1880, en commemoració del mal-haurat Brigadier don Joseph Cabrinetti.—Estre-no del drama en 3 actes y una loa original y en vers d' un jóve d' aquesta capital titolat LO SAL-VADOR DE PUIGERDÁ Y LA MORT DE CA-BRINETTI, dirigit per lo primer actor D. Lluís Obregon; la música de la loa es deguda al mes-tre don Joseph Tolosa. Pendrán part á mes del personal del drama lo coro del gran Teatro del Liceo, un numerós cos coreogràfich y la acredita-da banda y orquesta del mateix Circo. En un dels intermedis, 's recitará la poesia catalana ti-tulada ¡Dijous Sant! Los productes, 's destinan á ajudar á cubrir 'ls gastos del monument que Puigcerdá erigeix al II-lustre Brigadier.

Hi haurá safata.—A las 8.

TEATRO ROMEA.—Teatro Catalá.—Funció per avuy dijous, 4.ª representació del aplaudidis-sim drama en 3 actes de don Frederich Soler (Pitarra) LO FORN DEL REY y la pessa L' OCA-SIÓ FA 'L LLADRE.

Entrada 2 rals. A las 8.

Lo dilluns próxim, benefici de don Joaquim Pinós, la comedia catalana en 3 actes LA PAGE-SA D' IBISSA y la pessa LO MESTRE DE MI-NYONS.

Se despatxa en contaduría.

Reclams

Tintoreria Antiga del Regomir.

Aquesta antiga y acreditada casa situada en lo carrer del Regomir, núms. 7 y 9, al costat de la Capella de St. Cristófol, fá assaber á sos nume-

rosos favoreixedors, que, á fi de poder entregar ab la major promptitut lo que se li haze confiat ha encarregat á l' acreditada fábrica de MM. Pier-ron y Dehaitre de Paris, tota la maquinaria que 's necessita pera l' instalació d' un complert TALLER-MÓDELO montat al vapor, lo qual li per-metrá fer lo *rentat ó séch*, no practicat encar en gran escala en nostra ciutat, y que facilitará lo poguer entregar en 12 horas un vestit complert de senyor ó senyora, sens haberlo de descusir gens.

També aquesta acreditada casa avisa á tots los tintorers de robas usadas de fora de Barcelona que desitjin servirse en son taller, tinguin á be notificarlo per correu á fi d' enviarhi la nova y complerta tarifa ó nota de preus que d' aquí en-devant regirán.

Rodets de fil,

Betas, trensillas, serrells, botons y cintas de to-tas calitats se venen en la botiga nova del carrer d' en Jaume 1.er n.º 5.

TRAVAL Y COMPANYIA.

A la Tran-via. Carrer del Pi, 14, per senya un ca-ball.—Calsat fet á ma. Pera caballer desde pesse-tas 7'50, y de senyora á dos solas desde 6.

14, Pi, 14, per senya un caball.

¡PROU MAL DE CAPI!

Per qui corre un feligrés qu' ha passat un gran sarau tenint sempre al cap un pés; pro ab un barret d' en LOSTAU, ja may mes ha tingut res.

Qui vulgui dú 'l cap com cal, ja res mes se li ha de dí, puig té marcat lo camí: entre Rambla y Plassa Real, PASSATGE D' EN BACARDÍ.

A la Nació. Sabateria, carrer del Pi, núm. 12, devant d' un carreró y per senyal ue Lleó.—Calsat fet en la propia casa y en competencia á las grans bara-turas.—Botinas pera senyora desde 24 rals y pera caballer desde 32. També se 'n fan á mida. No descuidar la senyal, un Lleó.

Avis al públich.—Primera tintore-ria de robas usadas, en Catalunya, montada al vapor.—La antigüa y acredita-da tintoreria de Baldiri Guilera, carrer de la Por-ta-Ferrissa, número 15, pís 1.er, te l' honor de

participar al públich que per tot lo corrent de aquest mes quedará terminat lo seu taller al va-por á l' altura dels mes adelantats de Paris. Ab lo dit sistema 'ls vestits de seda tenyits se poden deixar tan ben perfeccionats com en las princi-pals casas de Paris. Lo qual no s' ha pas pogut fer fins are.

Secció Literaria

NÚM. 32.

(Article remés al Certámen del DIARI CATALÀ.)

BIOGRAFIA

DE 'N ANTONI DE CAPMANY Y DE MONTPALAU

I

L' immortal ciutat de Girona, patria de multitut de patricis, fou també la de las il-lustres familias Capmany y Montpa-lau.

La guerra de successió, de trist recort pera Catalunya, fou causa de la ruina de las moltas familias adictas al Arxiduch Carles, sent una d' ellas la de Capmany, que no tant sols perdé las propietats de la provincia de Girona, sino també, tots 'ls títols y beneficis que li pertanyian; per qual motiu, va deixá Girona y se trasladá á Barcelona, establintse en lo carrer d' Hércules, ahont vegé, en 24 de Novem-bre de 1742, la llum primera En Antoni de Capmany y de Montpalau.

Los seus pares li donaren una educa-ció qual corresponia á n' aquells temps, fentli cursar gramática llatina y retórica, en lo Seminari.

Per esser poch amich dels estudis, es-cullí la carrera militar, com la mes des-cansada, comensant per esser cadet del regiment de Dragons de Mérida, passant després al segon regimen de tropas lleu-geras de Catalunya, ab l' empleo d' alfé-rez, ab lo qual estigué en la guerra de Portugal de 1762.

Acabada la guerra, aná En Capmany de guarnició á la ciutat d' Utrera, ahont

Comensá á dedicarse al estudi y ab tal afició, que 's va arribar á conxel ab lo nom de l'alférez dels llibres.

Per aquest temps va contraure matrimoni En Capmany ab Na Gertrudis de la Polaina y Maiquiz, filla d' un rich llaurador y propietari d' Utrera, pero com no obtingué la reyal llicencia, no pogué donar publicitat á sas nupcias, y com fou traslladat ab son regiment á Sevilla, estant á punt de desocupar sa esposa, demaná son retiro y vá fer públich son matrimoni.

Ja una vegada prés lo retiro, va contraure relacions ab En Pau Agustí d' Olavide, que volia establir una col-lonia agrícola en *Sierra Morena*. Després de diferents treballs, pogué 'N Capmany convence á dit senyor que, per obtindre bon resultat, no hi havia mes remey que portar catalans á la *Sierra*.

En Olavide demaná al Rey que fós asociat En Capmany á sa empresa y al mateix temps que se 'l comisionés per anar á buscar families catalanas pera poblar la nova colonia. Accedí lo Rey y En Capmany aná á Barcelona, sent rebut per totas las autoritats d' aquesta ciutat ab grans mostrars de satisfacció.

Capmany després d' haver enmullerat varias donzellas de la casa de Maternitat ab varis jovenzels del Hospici, sortí de sa patria, ab las novas families, cap á la col-lonia, ahont s' establiren aquestas; havent tingut Na Geltrudis l' honor d' esser la padrina de la primera criatura que nasqué dels ja mentats matrimonis.

No era molt llissonjera la sort qu'esperava á n' En Capmany, puig que després de no ser molt armoniosas sas relacions ab En Olavide; l' arcalde major de Toledo va delatar á n' aquet á la Inquisició; mes com digué 'N Capmany qui havia sigut lo delator de 'N Olavide, no va veures lliure de las persecucions del mentat tribunal de l' Inquisició, so pretest d' haver donat l' escándol de deixar á sa muller y suposantlo cómplice del desordre de son gefe, y per sa conducta esgarriada, per qual motiu s' amagá en la casa d' un amich de Madrit.

Passats los moments crítics, per recomenació del comte de Floridablanca, obtingué del ministre d' Hisenda, N' Antoni Valdés, lo nomenament d' oficial de la renda de correos, ab vuit mil rals de sou.

Desd' aquesta fetxa, any 1774, comensá la gran reputació literaria de 'N Capmany, per qual rahó, no es d' estranyar que ja en 1775, fós nombrat académich de la Real de l' Historia, de la de las Bonas Lletres de Barcelona y de la de Sevilla. En 1790 fou nombrat secretari perpétuo de la dita Real Academia, ab lo sou de sis mil rals al any, á la qual prestá numerosos serveys quan ocorregué l' incendi de la Plassa Major, de Madrit, ahont estava establerta l' Academia.

Desempenyá, además, molts cárrechs d' importancia, que li conferí lo govern, tals com lo de secretari ab veu y vot de la junta d' arbitres; secretari ab veu y vot de la junta nombrada per examinar el plan de foment de la isla d' Ivissa; revisor dels arxius de la Corona d' Aragó, etc.

Capmany, com ver aymador de sa patria y conxedor de l' influencia que per Espanya podrian tenir los sucesos del vehi imperi (lo qual comensava á comoures per los forts atachs de la revolució), se fixá atentament en ells, y promp-

te va preveure las tristas consequencias que podriam reportar d' haver lo rey Carlos IV encarregat lo govern á n' al seu favorit Godoy.

En aquesta época comensá verdaderament á ser polítich En Capmany, y quant mes anava avansant la revolució francesa, mes gran era lo seu patriotisme, y preveient un fi desastrós per Espanya si continuava per mes temps en lo poder En Godoy, que cadia era premiat ab nous honors, fins arribar á ser grant almirant del exercit y armada y princep de la Pau, quant tant sols nos havia portat lluytas, comensá á fer l' oposició á n' aquet. En certa carta que dirigí á n' En Campomanes y á n' als seus amichs polítichs que s' oposaren á que 'l rey desheredés al princep d' Astúrias, Fernand, y qu' abduqués sa corona en altre dels seus fills, escrigué paraulas tant enérgicas com significativas contra 'ls aduladors del favorit, qu' havia proposat aquell plan: «Val mes que fer incens, tirar l' incensé á la cara.» Paraulas que donan á coneixer l' entesa y carácter de 'n Capmany.

Cada dia nostras cosas s' embolicavan mes, y cada dia haviam de sufrir los espanyols nous desenganys de la dolenta política del princep de la Pau; y un dia Napoleon demanava lo cumpliment del tractat dels Pirineus; un altre dia declaravam la guerra á l' Inglaterra; un altre eram derrotats y perdiam Gibraltar, y finalment, perdiam varias possessions, mentres que las tropas francesas s' apoderavan d' algunas de nostres plassas fortas. En Capmany se desviava per veure si podia evitar un xich lo mal, ab qual fi, escrigué varias cartas á las personas mes influyents en la situació, pero 'l resultat fou contrari als seus desitjos.

La mala sort vullgué que 's posés ma, lalt dels ulls, patint, mes tart, de poagre pero no per aixó vá disminuir en lo mes mínim son patriotisme, solent assistir á casa del patrici Soler, ahont concurrían també los eminentes polítichs Moreno y Escoiquiz, pero com á consecuencia dels fets del Escorial perseguiren á molts personas se vegé obligat á amagarse; escriguent, durant lo temps que permaneixqué amagat, tres folletos sobre dits sucesos y sas consequencias.

A causa dels fets del Escorial va caure lo govern de 'n Godoy, y Carlos IV abdicá la corona en favor del princep d' Astúrias, Fernand; fet que sigué molt ben rebut dels barris baixos de Madrit, y ab gran alegría de 'n Capmany, ab qual motiu escrigué un folleto.

Després del 2 de maig y del vergonyós fet de Bayona, se constituí la junta central, la qual nombrá á N' Antoni de Capmany secretari de la comisió superior de Córts. Havent convocat la mentada junta Córts generals, Barcelona l' elegí diputat, en las quals va fer un dels principals papers; sent nombrat membre de la comisió per donar dictámen pera la llibertat d' impremta.

La febra groga va fer que 'n Capmany se fiqués al llit, y finalment, lo poagre lo portá á mellor vida, morint en Cádiz, separat de sa familia, lo dia 14 de novembre de 1813, als 71 anys d' edat, després de rebre los ausilis de la religió.

Fou enterrat en lo cementiri de dita ciutat, en lo qual reposaren sas mortals despullas, fins que 'n 1854 foren traslladadas á Barcelona, depositantlas interi-

ament en l' iglesia de Santa Mónica, fins que 'n 15 de juliol de 1857, després d' una suntuosa funció cívich-religiosa, se depositaren interinament en l' arxiu municipal, fins que fá quatre ó cinch anys se trasladaren á la capella del cementiri, ahont actualment reposan las cendras d' En Antoni de Capmany y de Montpalau.

II.

He resenyat á la llaugera los principals fets qu' enclou la vida de nostre il-lustre compatrici; réstam tant sols examinar sas obras, pero encare que seria necessari fer d' ellas una llarga resenya, atesa l' importancia de totas ellas, me veig en l' impossibilitat de ferho per no sortir dels límits fixats per lo certámen.

Capmany sobressurt en varis rams de la ciencia y de las lletras; havent sigut censurat per alguns, per no haverse concretat á un sol ram. N' obstant d' aixó, En Capmany apareix com eminent filosph, historiador diligent, economista consumat, crílich imparcial y filólech distingit, baix quals conceptes se l' admira.

Sas obras son: Contestació al paper, Los erudits á la violeta; Discursos analítichs sobre la formació y perfecció de las llenguas y sobre la castellana en particular; L' art de traduhir l' idioma francés al castellá, ab lo vocabulari lógich y figurat dels mots comparats d' abdós llenguas; Discurs económic-polítich sobre l' influencia dels gremis de menestrals pera la conservació de las arts; Honor dels oficis y de las costums populars; La filosofia de l' eloqüencia; Observacions crílicas sobre la exelencia de la llengua castellana; Memorias sobre l' antiga marina, comers y arts de Barcelona; Costums marítimas de llevant; Ordenansas navals de las armadas de la corona d' Aragó; aquestas dugas son traduccions; Compilació dels antichs tractats de pau y aliansa entre los reys d' Aragó y prínceps infidels de l' Africa y Asia en los sigles xiii, xiv y xv; Teatro históric de la eloqüencia espanyola; Compendi históric dels soberans d' Europa; Resúmens de las vidas dels homens il-lustres d' Espanya; Clau general d' ortografia castellana; Plan alfabétich d' un diccionari de sinónims castellans ab 1645 mots; Diccionari dels noms ó mots ab que 's coneixen las parts de que 's compon un barco, desde A fins á G; Estat de la literatura en Espanya á mediats del sigle xvi; Idea de la cultura espanyola: catálech dels autors clássichs, grechs y romans traduhits en llengua castellana desde 'l sigle xiv al xvii y molts altras obras.

Las mes conegudas y las que per sí solas serian prou per donar reputació á un home, son: las Memorias históricas sobre l' antiga marina, comers y arts de Barcelona, y lo Teatro históric-crílich. Aquella es una curiosa y completa obra que dona á coneixe perfectament la cultura de la ciutat comptal, en los temps antichs. Te descripcions admirables y sobretot, parla ab verdadera imparcialitat. Son dignes de mentarse las descripcions de la marina militar de Catalunya, del régimen municipal de Barcelona, y aquella página que demostra que sens amor al treball y sens l' estimació á las arts mecánicas, no pot haver industria.

En quant al Teatro históric-crílich, duas paraulas son prou per demostrar sa

importancia, puig no 's pot donar un sol pas en l' eloqüència espanyola, que no sia prenent per fonament á dita obra y en quant á estil, puresa de las paraulas y claretat, res deixa que desitjar.

Per lo dit se veu que En Capmany fou un dels homens mes eminentes del seu temps, no sols per lo seu talent notable com á philosoph, filólech, historiador y crítich, sino també com consumat polítich y ver aymador de sa patria. ¡Llástima que no fos en Capmany l' iniciador de la renaixensa de nostra parla!

Barcelona, la patria d' en Capmany, y que sap apreciar lo valer de sos fills, es estrany que no hagi aixecat un monument á sa memoria, y es mes estrany, encare, quant en 1857 l' Ajuntament de la mateixa posá en venda, per aquell objecte, la memoria resenya de la funció civich-religiosa, que celebrá la ciutat dels Fivallers y Jofres, al traslladar las mortals despullas d' en Capmany.

¡Catalunya, honra á n' Antoni de Capmany y de Montpalau, puig al honrar á un dels teus fills, t' honras á tu mateixa!

En la mort del apreciable actor

D. JOAQUIM GARCÍA PARREÑO.

L' artista mor, constant segell de gloria en sas obras deixant... ¡Lo qui en l' Escena pe l' caminal de l' Art de llors s' omplena, al morir no més deixa una memoria!

Estampat lo seu nom queda en l' Historia; passan anys.; y del Temps la cruel cangrena va esborrant aquell nom. ¡Aixís destrena los llassos del recort! ¡Fama ilusoria!

Los que als acorts de l' arpa sonora doneu cantars que lo fer temps acata, del artista canteu l' aura gloriosa;

Que 'l nom d' aquell que al Art don' vida grata, no siga boira, que se 'n vá, fumosa, ni flor que more al mateix jorn que esclata!

Mars 26 de 1880.

CONRAT ROURE.

A JOAQUIM GARCIA PARREÑO.

Trist adeu lo cor t' envia fent surtir als ulls las llágrimas, llágrimas de fel que brollan porque ja no hi ha esperansa.

Tú te 'n vas á mellor vida, tú te 'n vas amich de l' ánima, tú te 'n vas y al mon nos deixas plens de dol y malhauransa. ¿Quí es que t' coneix y no t' plora? ¿Quí t' ha sentit y no t' ayma? Los que, amichs, ton cor tingueren; los que al artista admiraren; tots quants aprop teu vegeres portem dol y llansem llágrimas. Pero mes que tot t' anyora lo bon teatro de la patria; aquell Art cult, noble y digne que t' va donar tanta fama, y, per fi los brots que neixen de la escena catalana.

Trist adeu lo cor t' envia fent surtir als ulls las llágrimas, llágrimas de fel que brollan porque ja no hi ha esperansa.

FREDERICH SOLER.

Noticias de Barcelona

L' AJUNTAMENT NO PAGA.—Tenim á la vista una carta suscrita per tres forners d' aquesta ciutat en la que'ns diuhen que l' Ajuntament encara no ha pagat la llimosna de 5630 pans de 3 lliuras cada un que feu repartir als pobres lo dia 24 de Desembre de 1878. De la cantitat que adeuda sols ha abonat mil pessetas á compte, que encare no vé á esser un ral per cada pá de tres lliuras. ¿Qué pensa fer l' Ajuntament? ¿Creu que ab semblant manera de procedir hi guanya res lo crédito de la nostra ciutat?

D' aquesta manera, no pagant, tothom ne faria de grandesas.

Voldriam saber si aixis com no 's pagan las caritats que 's fan se deixan de pagar altrás atencions supérfluas.

FERIT DE GRAVETAT.—Dos joves se desafiaren avans d' ahir en los voltants del ferro-carril de Fransa per lo litoral, resultant un d' ells ab tres feridas d' arma blanca que li foren curadas en la casa de socorro del districte primer, essent després portat al Hospital.

ALTRE FALSIFICACIÓ.—L' Administració Económica d' aquesta ciutat, per medi del *Butlletí Oficial* d' ahir, participa que ha aparegut paper sellat fals de las classes 6.ª y 11.ª, las que 's diferencian de las lligítimas en lo següent:

Classe 6.ª—Primer: Que 'l conjunt del sello en tinta es mes alt y ample que en lo lligítim. Segon: Tota la lletra és mes gran en lo fals. Tercer: Lo sello del timbre en sech ovalat, es mes petit en lo fals y 'ls quartels de son escut son molt desiguals, no guardant formas en son dibuix, castell y lleó. Quart: En lo mateix, timbre en sech ovalat, en lloch de la corona real que porta lo sello en lo lligítim, té 'l fals una corona mural. Quint: En lo sello transparent del fals, tot lo gravat es mes tosch que en lo lligítim y en sa corona hi falta lo dibuix de perlas, que 's nota perfectament en lo lligítim.

Respecte al sello onzé se nota: Primer: En lo fals, lo conjunt en tinta es mes ample que en lo lligítim. Segon: La lletra, castell y lleó que están estampats en tinta en la part bona del sello, son mes grans en lo fals. Tercer: Lo sello del timbre en sech ovalat y 'l transparent tenen los mateixos defectes que 'ls senyals en lo selló sisé.

LA PASSIÓ EN OLESA.—Nos escriuhen de Olesa de Montserrat que ha sigut molta la concurrencia que ha assistit á las representacions de la Passió que, á cárrech de una empresa formada per varis aficionats y vehins, se han donat en lo Teatro de aquell poble. En Olesa se ha conservat la costum de representarse la Passió en duas sessions. La primera comensá á las 9 del matí acabantse á las 12, pera donar lloch á que'l públich anes á dinar, y la segona comensá á las 3 fins á la terminació de l' obra. Molts dels concurrents dinaren en lo mateix teatro y altres hi resaren parts de rosari.

BALL D' ANY.—Passat demá dissapte dia 3 d' abril, donará lo seu ball d' any la distingida societat *La Primavera*, en lo elegant saló-platea del teatro de Novetats, comensant á las deu de la nit.

TEATRO DEL CIRCO.—Demá, en conme-

moració de la mort del malaguanyat brigadier D. Joseph Cabrinetti, en lo teatro del Circo se donará una funció especial, estrenantse 'l drama en tres actes, original de dos joves d' aquesta ciutat, ab lo titol de *El salvador de Puigcerdá ó la muerte de Cabrinetti*, dirigit pe 'l primer actor D. Lluís Obregon.

Además de la companyia dramática, pendrá part en aquesta funció la massa coral del teatro del Liceo, orquesta y banda del Circo, y un escullit cos de ball.

No dubtem que la novetat de la funció y 'l fi de la mateixa atraurá molta gent al coliseo del carrer de Montserrat.

«**JOCHS FLORALS.**»—Avuy á las dotze del mitjdia acaba lo plasso pera la admissió de treballs destinats á concorre als Jochs Florals d' enguany.

NOVA PRODUCCIÓ.—En lo teatro Catalá s' ha posat en ensaig la pessa en un acte, original de D. Eduart Aulés, titulada *Cel rogent*. Es probable que 's posará en escena la setmana próxima.

DETINGUTS.—Ho foren ahir dos subjectes, americá l' un y francés l' altre, acusats d' haber robat dos sifons de carbónica d' una botiga del carrer de Campo Sagrado.

BARALLAS.—Dos subjectes s' estavan ballant avans d' ahir á las vuit del vespre en la Rambla del Mitj, devant del café d' Orient, y un d' ells caigué á terra ferit de gravetat en lo cap de un cop de ganivet.

Desseguida lo jutje instruhí las oportunas diligencias y lo ferit declaró que vivia en lo carrer mes baix de Sant Pere, mes averiguat després resultá que no era cert.

L' agressor escapá de moment. Se creu que l' agafaren després los agents d' ordre públich.

CASAS DE SOCORRO.—Ahir foren ausiliadas en la casa de Socorros del districte quart: una noya que en una tenda del carrer de San Ramon va caure en un soterrani, causantse varias feridas contusas en la barba y llabi inferior; un mosso de café que fou ferit per arma blanca en lo cap; l' agressió va tindre lloch en la Rambla del Mitj.

En la del districte segon ho fou avans de ahir un home ab una ferida contusa en lo vértice del cap y altrás contusions en la part craneal per baralla; una noya ab contusions en la regió maleolar interna dreta per atropello d' una tartana; una dona ab luxació en lo costat dret y contusions en la cama dreta, á consecuencia de haber caigut en la escaleta; una noya ab una ferida incisa en la regió frontal dreta per una caiguda en lo carrer, y un home molt marejat á consecuencia d' un disgust.

En la mateixa casa ho foren ahir una dona que captava, ab fractura del ángul inferior de la escápula esquerra, fractura de la tercera costella del mateix costat, ab magullament y destrucció dels teixits d' aquesta regió y de la part ántero-externa del pit, petita ferida contusa en lo colze esquer, per haberli passat un carro per damunt del pit; un noy ab contusions en lo bras dret per una caiguda (es fill de la anterior), y un home ab distenció de la munyeca esquerra, per caiguda en una escaleta.

ROBOS.—Dos foren los terrats dels que

fou robada ahir roba posada á secar. Un del carrer de Mitjdia y altre en lo de Viladomat.

CAPTURA IMPORTANT.—En un quint pis del carrer de l' Universitat fou agafat avans d' ahir vespre un tal Joseph Xell y Fabrés, acusat de capitá de lladres y assessins. Los quins l' agafaren foren dos guardias civils que venian seguintlo desde Castelló de la Plana, ajudats de l' arcalde de barri y ls municipals de punt.

OBSEQUI A L' ARCALDE.—Aahir á la tarde alguns regidors obsequiaren en lo Restaurant Martin, al arcalde d' aquesta ciutat, don Enrich de Durán, per haver-seli concedit ultimament la Gran Creu d' Isabel la Católica.

NOTICIAS DE SANS.—*Trevalls en l' Ateneo.*—Dias passats donarem compte de la sessió inaugural d' aquest important centro que tant s' afanya pera l' progrés d' aquesta població. Seguint la ressenya de sos trevalls consigném ab gust que durant lo mes que acaba de transcorre han estat en número relativament crescut los socis que han demanat torn pera disertar en las sessions que celebra la secció científica-literaria del mateix Ateneo. Se han donat durant lo mes de mars duas conferencias sobre 'ls interessants temas *L' ayre atmosfèric* y *La pena de mort*, essent disertants, respectivament, los senyors don Francisco Martí y don Jacinto Laporta.

En quant á la part recreativa s' han donat duas funcions dramáticas, representantse en la primera *Lo didot* y *Lo mestre de minyons* y en la segona *Las espasallas de la morta* y *Me conviene esta mujer*.

Se 'ns ha dit que 's preparan algunas vetlladas importants pera l' present mes; una d' ellas consagrada á la memoria de Cervantes tindrà lloch lo dia 23, aniversari de la mort d' aquest ilustre ingeni.

MOVIMENT CIENTIFICH Y ARTISTICH.

CERTÁMEN DEL «DIARI CATALÀ».—Desde l' dijous, dia 11 de mars, fins aquesta fetxa, se han rebut en aquesta Redacció los següents trevalls: Núm. 32, «Biografía de 'n Antoni de Capmany y de Montpalau».—Núm. 33, «De lo bell y de lo sublime», (traducció), y número 34, «De com la lletra llatina c s' es feta catalana».

Terminat ja l' primer trimestre, un d' aquests dias se reunirá la Redacció per dar son fallo, que publicarem en un dels próxims números.

ATENEU LLIURE DE CATALUNYA.—Avuy, á dos quarts de nou del vespre, D. Manel Escuder y Bartolí donará una conferencia en lo Ateneu lliure de Catalunya sobre lo tema: «Armonías del Univers.»

La sesió será pública.

BUTLLETÍ ASTRONÓMICH

(per I. Martí y Turró.) 1 Abril 1880.

ESTRELLAS DOBLES Y VARIABLES.—**LLUM ZODIACAL.**—249.—Segueix la llista de las estrellas dobles (cúmulus optichs), que comensarem en lo butlletí 248;

Delta Petit caval. . . 4.5.10. primera groga.
Tau (1) Acuari. . . 6.9. . la primera blanca.
Sigma (2) Piscum. . . 6.10. . groga y blanca.
Omicron Ceti. . . Var. 10 roiga y blava.
Omicron (2) Eridani 5.12. . grogas.
1 Aurigæ. . . 5.9. . grogas.
Alpha Canis minoris 1.8.9.11 la primera blanca
Delta Cancri. . . 4.13. . id.

—Estrellas variables;

(Seguirá.)

Mínima grandor.
T Acuarii. . . á oh tarde. . . 6,8
Zita Geminorum. . . á 9h id. . . 3,7
—Llum zodiacal;
Intensitat. . . M.B.V. |
Semi-eje-major. . . 60° | á 8h 18m.
Ax menor. . . 20°

SOL ix á 5:41 se pon, á 6:25.
LLUNA: ix á 1:30 matinada.—pon á 10:57 mati del 2

SERVEY METEOROLÒGICH (Especial del DIARI CATALÀ.)

Observacions del dia 31 de Mars 1880.

OBSERVACIONS.	Màxima.	Mínima.	Mitja.	Diferen. ^a
Temp. á l' omb. Id. al aire-lliure	17-0 22°0	10-0 14°5	12-9 13-9	7°0 8°5
(Horas)	9 mati.	12 dia.	3 tarde.	mitja.
Tensió vapor. Estat Higromét. Actinòmetre.	4m30 10-0 falta.	5m40 10-20	5m0 00°80	4m39 00°90
(Horas.)	9 m.	12 dia.	3 tarde.	6 tarde.
Núvols. {Forma. Direc. Estat del cel.	cap. cap. 1	cap. cap. 1	Cirrus N a 2	Cirrus N b 2
(Horas.)	9 m.	12 dia.	3 tarde.	9 nit.
Vent. {Direcció. Forsa.	SE 4	SE 6	E 8	NE 5
Baróm á 0°yn/m	760m0	760m5	759m0	760m
Evaporació total Altura de pluja.	á l' ombra = 4ml á 9h. n. = 0m00		al aire-lliure = falta mar. 6h t. = 4.	

Secció de Fondo

OBSEQUI AL SR. BOSCH Y LABRUS.

Avans d' ahir y á l' hora anunciada, se reuniren en lo teatro del Circo los amichs del senyor Bosch y Labrús ab motiu del té que se li dedicaba. Lo teatro conservava 'ls adornos del ball de Pasqua, y s' hi havia col·locat una gran taula en forma de ferradura, capas per unas duas centas personas, corresponent la presidencia al fondo del escenari.

Darrera de la presidencia hi havia tres grossos cartelons en los que's llegia: «Moralitat—Patria—Protecció,»—y alguns escuts d' armas de Castella y de Catalunya.

Las taulas estaban quasi plenas, arribant á la ratlla de doscents los que prengueren part en la festa.

Al destaparse lo *Champagne*, va iniciar los brindis lo diputat per Vich, senyor Masferrer, al que seguiren en l' us de la paraula varis altres dels concurrents, fins que la prengué lo senyor Bosch y Labrús á qui la festa 's dedicaba.

Lo senyor Bosch y Labrús estigué be. Ab paraula mes facil que no li habiam sentit may, estil senzill y entonació reposada, comensá per declinar la honra que se li feya, acceptantla sols com representant dels interessos del treball nacional. Seguí ocupantse de la importancia que te per la hisenda lo cultiu de la producció, y despres de presentar alguns números y bastants datos, la major part exactes, tingué frases per tots los que l' habian procedit en l' us de la paraula. Al dirigir-se al senyor Argullol, que havia parlat com á president de la «Associació

de excursions científicas» deixá d' usar lo castellá, y va parlar en la nostra llengua catalana.

Sols un vuit notárem en son discurs, y anem á exposarlo.

Despres que per alguns dels oradors s' havia incorregut en la vulgaritat de malehir de la política, s' havia alsat lo nostre company en la premsa, senyor Roca y Roca á demostrar la necessitat de la política per la marxa de las nacions. Sigui per descuit, sigui intencionadament, lo senyor Bosch y Labrús, que havia trobat paraulas per dirigir á tots los oradors, passá per alt lo dit per lo senyor Roca. Sens dubte fou per descuit, puig no volem creure que lo senyor Bosch, diputat conservador y home polítich, hagi també incorregut en la vulgaritat de que sense política pugui haberhi govern, com no pot haberhi fábricas sentse fabricants ni navegació sense marinos. Si s' troba que la política que's fa en Madrid es dolenta y aufegadora, reneguis tant com se vulgui de la política madrilenya, pero no per aixó deixis de fersen una altra mes encertada.

En los brindis y discursos s' usaren lo castellá y lo catalá. Ademés del ja mencionat senyor Argullol, parlaren en la nostra llengua los senyors Arabia, Careta, y Masriera, representant de la «Aureneta» de Buenos Ayres.

L' esprit general de la reunió no pogué menos d' agradarnos. En lo fondo fou una protesta solemne contra la immoralitat y esterilitat de la política madrilenya. Los que en lo Circo 's reuniren ho feren impulsats per lo mateix sentiment que havia mogut la llengua del diputat per Vich en sos darrers discursos sobre 'l negoci del camí de ferro del Noroest. Allí 'l govern no tenia ni la mes petita representació: ni un mal delegat assistia á la festa. Nos hi trobárem bé, com bé debian trobarshi tots los que voldrian que s' acabessin certas farsas que 'ns avergonyeixen.

Pero si 'ns hi trobarem bé en lo conjunt, no tou aixis en alguns detalls. No podem compendre quin móvil pogué guiar al senyor Argullol á treure á relluir lo regalo, que de la manera que ell sab y sab lo públich, volen fer á una persona régia, alguns jovers, prenentse representacions que ningú 'ls ha dat, puig que 's diuen representants del catalanisme, quan tot lo mes ho son d' una petita part, y de la que té menos vida. Y no ho compreném, porque si la causa de la moralitat y del treball nacional ha d' estar per damunt dels partits polítichs y fins servirlos de llás d' unió en be de la mateixa causa, no era lo mes encertat parlar de certas manifestacions, que res tenian que veure ab l' objecte de la reunió. En ella hi havia representants de totas las opinions, y era possible un conflicte, sense la prudencia dels que sempre 'n tenen. Y no 'ns surti lo senyor Argullol en que ab certas cosas tots debem estarhi conformes, puig si aixó digués, no faria mes que aplicar los *distingos* madrilenys que divideixen als espanyols en legals é ilegals, y allavors d' una manifestació general ne faria una cosa mesquina, empetitintla fins al punt de convertirla en exhibició de *triquinelas* Canovistas.

Tampoch nos trobarem be al sentir certas exageracions. Quan lo senyor García deya á grans crits que 'ls libre-cam-

bistas no son ni saben res, al mateix temps que demostrava que, si tots los proteccionistas fossin com ell, no coneixerian ni l' a, be, ce de la ciencia economica, patiam de debó.

Tal modo d' argumentar no es sério, ni catalá, ni digne d' una bona causa.

Duas escolas económicas se disputan lo mon, y encara no se sab de quina será lo porvenir, ni quina ha de contribuir mes directament á la millora y al progrés de la humanitat. Val, donchs, la pena de discutir ab arguments y no á crits, y d' estudiar las circunstancias generals y particulars en que vivin ab una mica mes de profunditat de miras. Si 'l proteccionisme es avuy per avuy convenient, no se li fá cap bé ab sortidas de tó com la que lamentem y altrás.

Y lo mateix debem dir dels crits del Sr. Estasen, encare que fossin donats ab art. ¿Quí l' hi ha dit al Sr. Estasen que detrás de cortas associacions no hi hagi res mes que la influencia ó 'ls diners del extranjer? Tots los principis tenen partidaris desinteressats, y cregui bé que entre 'ls mateixos membres del Centro lliure-cambista, los mes obran ab la mateixa bona fé, per lo menos, ab que ell, proteccionista, va passar de la redacció de la *Gaceta de Catalunya* á la del *Diario de Barcelona*. La causa de la moralitat y del treball es massa alta perque tingui de defensársela ab crits, insults, calumnias y vulgaritats passadas de moda, com la del or del inglés.

Pero á pesar d' aquestos petits llunars, excusables en una reunió numerosa, la festa d' avans d' ahir fou important per son significat y tendencias, y molt seria. L' obsequiat estigué bé y digne, y bé y dignamens estigueren també los obsequiants en general.

Sols falta que are 'n treyém las consecuencias, puig fora verdaderament consolador que, imitant als polítichs madrilenys, los que en lo Circo protestaren contra la immoralitat política y administrativa, seguissin apoyant ab sos vots y ab sa influencia als que dongueren tema pe 'ls darrers discursos del Sr. Bosch y Labrús, discursos que li valgueren l' obsequi que acabém de resenyar.

V. A.

Correspondencias

DEL DIARI CATALA.

Madrid 30 de Mars.

Es objecte de todas las conversas la célebre carta que ha publicat vostre colega lo *Diario de Barcelona* de son corresponsal en Madrid. La carta, en efecte, es digna de celebrarse, si be los propósitos no tenen res de particular. Además de que imponente las reformas per la necessitat de cumplirse la justicia, costa poch treball escriure un programa afalagador, simpátich al poble, principalment quan se dirigeix l' escriptor á Catalunya, á n' aquest país que ha conseguit tenir algun sentit polítich y d' ahont ha de venir l' impuls regenerador d' Espanya y ha de moure l' esprit verdaderament democrátich y autonómich; pro sí que te molt de particular que lo corresponsal del *Diario de Barcelona* sia avuy un apostol d' innovacions radicals.

Jo no sé si vostés saben quí es lo tal corresponsal. Crech que una de las necessitats mes urgents del poble espanyol es coneixe á las personas pera saber los móvils á que obeheixen al escriure ó parlar al públich, pera saber l' importancia que ha de donarse á sas paraulas. Per aquest motiu me crech en lo deber

de dir algo als lectors del DIARI CATALA, algo del corresponsal A y algo de lo que 's diu per aqui sobre sa correspondencia.

Ell es un filosofh de professió que ha passat sa vida llegint llibres alemanys, inventant paraulas ininteligibles y donantse importancia verdaderament filosófica. Com filosofh, iniciat en los secrets del mon de las abstracciones, sense realitat ni valor positiu, se creu dispensat de to;a serietat y consequéncia política. Enclós en una imaginació fantástica, ja que no en una sólida inteligencia, es víctima freqüent de las singularitats mes estranyas. Avuy es racionalista, vegent en lo jo la causa única del mon y de Deu, y prescindeix fins del *objetiu absolut* de sos mestres; demá s' engolfa en lo catolicisme mes ranci y raquích. Lo dia següent se llansa en brassos del positivisme, y de las sevas *raras* políticas no 'n diguem res. Fou subsecretari d' Hisenda durant la revolució, y restaurada la monarquia ha sigut en lo Congrés lo cortesá mes fidel d' en Cánovas, portant sos alardes conservadors fins á injuriar violentament á la democracia y als demócratas. Que ho digui, si no, la sessió en que are fa un any sense tenir cap mena de consideració y parlant com un esperitat, va tirar en cara á n' en Castelar sas inconsequéncias, en mitj del assombro y ab la reprobació unánime del Congrés, interromput per las tribunas y fins retat per un dels demócratas histórichs que menos devoció tenen al jefe del possibilisme.

Avuy lo corresponsal A se mostra tan impacient que romp ab en Cánovas y ab los conservadors, dihent del primer que ja no representa á las classes conservadoras y dels segons que están divorciats ab l' opinió pública, y demana reformas lliberals, y trona contra l' Estat autoritari y absolut, y reclama lleys descentralizadoras y la reconstrucció dels organismes provincia y municipi ab arreglo á la historia y á la geografia. ¡Si sentisseu lo que 's diu per aquí á propósito del cambi del senyor A! Lo menos que s' assegura es que aquest polítich filosofh ha sigut fins avuy entre 'ls conservadors lo defensor mes valent de l' omnipotencia del Estat y de l' autoritat centralizadora; pro afegeixen també aquesta reflexió: ¡llástima que no tingui talla de ministre sério y llástima que així ho hagi entés en Cánovas!

En mitj de tot, encare que 's parla del assumpto, ningú dona importancia á las manifestacions del citat corresponsal, lo qual vá derrera del tercer partit, seguint sos passos, espiant sos progressos, pesant las probabilitats que tinga de constituhir govern, y la carta que envia al *Diario de Barcelona* es una proba, es un ensaig, una exploració; pro ell encara continua essent conseller d' Estat ab los tres mil duros de sou.

Prenguin nota los llegidors del DIARI CATALA pera l' historia de la política madrilenya, com vosaltres nomeneu á la política centralista.

Encara que las noticias sobre la guerra de Cuba son relativament satisfactorias, se fan alguns comentaris sobre una conspiració descuberta en Marianao y aprehensió d' armas y alguns barrils de dinamita.

També 's parla de certs disgustos de carácter personal, que tenen algo que veure ab irregularitats d' importancia, y 's refereixen á amichs y protegits del director d' Hisenda en Cuba; així com la premsa de l' Habana protesta ab reticencias misteriosas contra la separació d' un empleat d' Aduanas, probó, intranzigent y terror dels contrabandistas. Tot l' alt comers de l' Habana celebrá ab un banquet la separació de dit empleat, segons diuen.

Amich de la vritat, dech dir, que ahir, en la reunió celebrada á casa en Martos, en Sardoal declará que ell no abandonaria á sos amichs y que pot ser firmaria lo manifest. Aquest ha sigut corretgit de nou y 's publicarà prompte.

Lo fiscal ha demanat 20 dias de suspensió pera l' *Imparcial*. Aqueix periódich será absoolt, segons diuen. — X. DE X.

Paris, 29 de Mars.

A la comissió formada per quatre senadors y altres tants diputats, al objecte d' enterarse de las disposiciones que prengui 'l govern respecte á las congregacions, deu afegirshi una altra comissió de jurisconsults encarregats de defensar al clericalisme baix lo punt de vista jurídic.

Se fan grans esforços per part dels homenes mes importants de las dretas pera que mon-sieur Dufaure s' adhereixi á aqueix comité consultiu. Comensarán una verdadera campanya contra las determinacions que prengui 'l govern; pero de poch servirán si aquest sab y vol inspirarse en la opinió pública, que d' un extrém á altre de Fransa demana midas sérias y vigorosas pera impedir lo predomini ultramontá. Una de las cosas que mes contribuirán á simplificar l' assumpto será l' actitut que en alguns punts comensa á pendre 'l clero secular, respecte al llenguatge y á las ideas manifestadas públicament desde algunas tronas per los jesuitas. Aquestos voldrian cambiar l' aspecte de la qüestió; voldrian que 's prengues per una persecució á l' Iglesia lo que es senzillament una aplicació de las lleys per impedir lo predomini d' una escola, que no va á lareligió com á fi, sino com á medi.

La llibertat de conciencia conquistada á copia de grans esforços y no petits sacrificis, exigeix que 's respectin las creencias y conviccions de tothom; no hi ha, per consegüent, ni 'l mes petit perill de que 's persegueixi á ningú per sas opinions religiosas. Pero tampoch se permetrá que las opinions religiosas serveixin de pretext per atacar al govern, ni menos encara, per infundir en lo cor de la juventut máximas inmorals. La República francesa, elevant lo sou que cobrava 'l clero baix, que es lo qui verdaderament treballa, demostrá que no li importaba la cridoria del episcopat, quan d' una obra meritoria 's tractaba, y doná una proba ben palmaria ab aquella reforma, que lluny de volguer perseguir la religió, la favoria y ensalzaba. Tot quant fassin los diputats, senadors y jurisconsults no servirán sino per demostrar mes y mes la necessitat en que está l' o govern de vetllar per 'l esprit que domina en tots los paissos que saben lo que es llibertat.

Alguns libre-pensadors se reuniren lo divendres en fraternals banquets, en los que hi habia en general los republicans mes exaltats, perteneixents al grupo de la extrema esquerra y alguns que 's creuhen encara mes adelantats. Numerosos brindis se pronunciaren, alguns que podriam calificar de molt pronunciats. Lo mes important es sens dubte lo que pronunciá M. Clemenceau, que feu notar lo carácter antijesúch y anticlerical que revestian aquells actes, brindant per la llibertat de pensar y per la emancipació del esprit humá, tendint á separar l' esprit modern de tota idea de retrocés y reacció.

Lo govern no olvida lo posar en ordre la administració. Acaba de revocar á dos prefets, dinou subprefets y vint secretaris generals. Y no cregueu que l' administració estiga encara depurada; tan convensuts estaban los conservadors de que ells sols servian per governar que en todas las oficinas no s' hi trobaba mes que adversaris del govern actual de la Fransa. Pero, van comprenent que 'ls hi ha arribat l' hora y tot son exclamacions contra la iniquitat del govern, com ells diuen.

La situació excepcional de Marsella s' ha agravat per la determinació presa de convocar als electors á fi de nombrar 18 consellers, que son los dimitents. Marsella ó nombrará als mateixos 18, en qual cas la posició del alcalde y dels seus acólits será molt desairada, ó nombrará alguns que sian d' opinions encara mes estremadas, lo que no deixarà de representar la influencia que conserva lo senyor Ramagni. Lo prefet no ha sapigut compendre la situació del Ajuntament, y en lloch de curar, ha agravat la malaltia.

X.

Secció Oficial.

ATENEO BARCELONÉS.

Aquesta nit, á dos quarts de nou, continuarà la discussió sobre la «Reforma interior de Barcelona», en la que usarán de la paraula pera rectificar los senyors Fossas y Pí y Danyans y pera consumir torn, los senyor Rosich y Ferrer.

Lo que 's anuncia pera coneixement dels senyors socis.

Barcelona 1 de Abril 1880.—Lo Secretari general, Ricard Esteve.

ADMINISTRACIÓ ECONÓMICA

de la

PROVINCIA DE BARCELONA.

Lo dia 2 d' abril s' obrirà lo pago de la mensualitat de Mars actual als individus de Classes pasivas que tenen consignats sos habers sobre la Caixa d' aquesta Administració Económica, de bent verificarse per l' ordre següent:

Dia 2. Retirats de Guerra y Marina y Regulares exclaustats.

» 3. Monte pió militar y civil.

» 5. Pensionats per Creus, Jubilats y Cesants de tots los ministeris y Pensions renumeratorias.

Lo que 's fa públich pera coneixement dels interessats.

Barcelona 31 Mars de 1880.—Lo Jefe economic, Joan Oriol.

ADMINISTRACIÓ PRINCIPAL DE CORREUS DE BARCELONA

Llista de las cartas, impresos y mostrars detingudas en aquesta administració principal per falta de franquieg, en lo dia d' ahir.

Riba. Vilafranca del Panadés.—Anton Pons, Banyolas.—Joan Planesas, Barcelona.—Carreras Fábregas, Barcelona.—Joseph Ridor, id.—R. Cerdá y companyia, id.—Lluís Girardon, id.—Eulaquio Alonso, Manila.—Joseph Barrias, idem.—Bernat Janer, id.—Inocenci Pobo, id.—Olegari Orbeta, id.—Francisca Polellas, id.—Joan Cereyó, id.—Alfredo de los Reyes, Cavite.—Miquel Elustondo, Nueva Ecija.—Ricard Brugada, Asuncion.—Joan Zubirarreta, idem.—Ramon Sabaté, Montevideo.

Barcelona 30 de Mars de 1880.—Lo administrador principal, Lluís M. Zavaleta.

CAIXA D' AHORROS

DE TARRASSA.

Han ingressat en la fetxa de aqueix dia, 995 pessetas procedents de 31 impositions, essent 2 lo número de nous imponents.

Se han tornat 12 pessetas 84 céntims á petició de 1 interessat.

Tarrassa 29 de Mars de 1880.—Lo Director de torn, Joseph Salas.

ESCORXADOR

Relació dels caps de bestid morts, son pes é import dels drets que han pagat en lo dia 29 de Mars del any 1880.

Bous, 15. — Vacas, 20. — Badellas, 31. — Moltons, 548.—Crestats, 10. — Cabrits, 00.—Anyells 109.—Total de caps, 734.—Despullas, 361'84 pessetas. — Pes total, 18272 kilograms. — Dret, 24 céntims. — Recaudació, 4385'28 pessetas. — Despullas 361'84.—Total, 4747'12 pessetas.

DEFUNCIONS

desde las 12 del 30 á las 12 del 31 de Mars.

Casats, 1.—Viudos, 2.—Solters, 3.—Noys, 5.

Aborts, 1.—Casadas, 2.—Viudas, 2.—Solteras 0.—Noys, 7.

NAIXEMENTS

Varons 13 Donas 15

Secció Comercial

COMPANYIA DELS FERRO-CARRILS DE TARRAGONA Á BARCELONA Y FRANSA.

Relació de las expedicions despatxadas en Port-Bou ab destino á Barcelona, lo dia 31 de Mars de 1880.

Burdeos, quaderns á Granjer.—Cerbere, colors á Nadal.—Paris, mostrars á Montarola.—Mazamet, llana á Mas y Roig.—Tolosa, filferro á Damians.—Beriers, Maquinaria á Feraud.—Ginebra, agua mineral á Fortuny.—Id. celors á Bonfill y Fournier.—Paris, drogas á Francisco Antich.—Bologna, teixits á la viuda Soldevila.—Id. desperdicis seda á Bohigas.—Cette, fil cotó á Felip Pujol.—Tolosa, ferro á Carmona y Teixidor.—Montrejeau, Dogas á Juan Casas.—Marsella, ácid á F. de T.—Port-Bou, teixits á Solá.—Id. armentum á Navas.—Id. teixits á Rivas y Companyia.—Id. metall, á Garriga.—Id. teixits á Ferrer y Companyia.—Id. colors y teixits á Mori White y Coll.—Id. perfumeria á la viuda Garcia.—Id. aprestadors á Bonaventura Solá.—Id. bocoys vuyts á Oliver.—Id. mulas á Francisco Bordas.—Id. id. á R. Bordas.—Id. plumas á Francisco Grases.—Id. panyos á Emili Sumpert.—Id. mostrars cera á Ignasi Busquets.—Id. Colors fins á Pujol.—Id. Teixits mostra á Ferran germans.

PORT DE BARCELONA

Embarcacions entradas en lo dia de ahir

De Liverpool y escalas vapor Pizarro ab efectes
De Cete vapor Jóven Pepe ab efectes.
De Andraitx balandra Luisito ab efectes.
Además 1 barco menor ab efectes.

Despatxadas

Pera Marsella vapor francés Niemen ab efectes.
Id. id. vapor alemá Messina.
Id. id. bergantí goleta italiá Thomas Tolosa.
Id. Bilbao vapor Manuel Perez.
Id. Mahó vapor Puerto Mahon.
Id. Lóndres vapor inglés Funstall en lastre.
Además 6 barcos menors ab efectes.

Sortidas del 31.

Pera Cete polacra francesa Confiance.
Id. Rosario polacra goleta Ermesinda.
Id. Habana corbeta Joanita.
Id. Sant Feliu bergantí goleta 2.ª Mercedes.
Id. Marsella vapor francés Niemen.
Id. Mahó vapor Puerto Mahon.
Id. Cete vapor Correo de Cete.
Id. Lóndres vapor Daoiz.

TELÉGRAMAS COMERCIALS.

Liverpool 30 de Mars de 1880.
Ventas de cotó, 8000 balas.
Venedors als preus del dissapte.
Nova-York 29.
Cotó 13 1/8 oro 100.
Arribos, 17000 balas en 3 dias.
Epedicions 42000 balas pera Inglaterra.
26000 id. id. altres punts.
Stock. 804000 id.
266000 id. en lo interior.

CAMBIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA DE GOVERN DEL COLLEGI DE CORREDORS REALS DE COMERS DE LA PLASSA DE BARCELONA LO DIA 31 DE MARS DE 1880.

Lóndres, 90 d. fetxa, 49'35 per 5 ptas.

Paris, 8 d. vista, per 5 ptas.

Marsella, 8 d. vista, per 5 ptas.

8 DIAS VISTA.		8 DIAS VISTA.	
Albacete.	2 1 dany.	Málaga.. . . .	3/8 dany.
Alcoy.	1/2 »	Madrid.. . . .	3/8 »
Alicant.	3/8 »	Murcia.. . . .	1/2 »
Almeria.	1/2 »	Orense.. . . .	1 3/8 »
Badajos.	3/8 »	Oviedo.. . . .	3/4 »
Bilbau.	5/8 »	Palma.	3/4 »
Búrgos.. . . .	1 »	Palencia.. . . .	3/4 »
Cádiz.	3/8 »	Pamplona.. . . .	3/4 »
Cartagena. . . .	3/8 »	Reus.	1/4 »
Castelló.	3/4 »	Salamanca. . . .	1 »
Córdoba.	1/2 »	San Sebastia. . . .	3/4 »
Corunya.	7/8 »	Santander.	5/8 »
Figueras.	5/8 »	Santiago.	1 »
Girona.	5/8 »	Saragossa.	3/8 »
Granada.	5/8 »	Sevilla.	1/4 »
Hosca.	3/4 »	Tarragona.	par »
Jeres.	1/2 »	Tortosa.	1/2 »
Lleyda.	5/8 »	Valencia.	1/3 »
Logronyo.	3/4 »	Valladolit.	3/4 »
Lorca.	1 »	Vigo.	1 1/4 »
Lugo.	1 1/4 »	Vitoria.	5/8 »

EFECTES PUBLICHS.

Tit. al port. del deute cons. int. 15'95 d. 16'00 p.
Id. id. exterior em. tot. 17'10 d. 17'20 p.
Id. id. amortizable interior, 37'25 d. 37'50 p.
Id. Provincial, ' d. ' p.
Ob. pera sub. á fer-car. de tolas em. 34'15 d. 34'25 p.
Ob. del Estat pera sub. fer-car. ' d. ' p.
Id del Banch y del Tesor, série int. 99'75 d. 100' p.
Id. id. exterior, 99'75 d. 100' p.
Id. Tesor sobre prod. de Aduanas, 97'60 d. 97'90 p.
Bonos del Tesor 1.ª y 2.ª série, 94'75 d. 95' p.
Cédulas del Tesor hip. de Espanya.
Accions del Banch hispano colonial, 113'50 d. 113'65 p.
Oblig. Banch Hispano Colonial, 101' d. 101'25 p.
Id. del Tesor Isla de Cuba 84'75 d. 85' p.
Bitllets de calderilla, série B. y C., 99'65 d. 99'85 p.

ACCIONS.

Banch de Barcelona, 144'50 d. 144' p.
Societat Catalana General de Crédito, 140' d. 141' p.
Societat de Crédito Mercantil, 33'75 d. 34' p.
Real Comp. de Canalizació del Ebro, 12' d. 12'15 p.
Ferro-carril de B. á Fransa, 109'75 d. 110' d.
Id. Tarrag. á Martorell y Barcelona, 156'50 d. 157' p.
Id. Nort d' Espanya, 64' d. 64'35 p.
Id. Alm. á Val. y Tarragona., 109'75 d. 110' p.

OBLIGACIONES.

Empréstit Municipal, 102' d. 102'25 p.
Id. id. cédulas hipotecarias, 99'50 d. 99'75 p.
Id. Provincial 106' d. ' p.
Ferro-carril de Bare. á Saragossa, 98'90 d. 94'10 p.
Id. id. id.—Série A.—54'50 d. 54'75 p.
Id. id. id.—Série B.—55'50 d. 55'75 p.
Fer-car. Tarrag. á Barc. y Fransa, 105'75 d. 106' p.
Id. Tarragona á Martorell y Barcelona y de Barcelona á Girona, 101'85 d. 102'15 p.
Id. Barc. á Fransa per Figueras 60'25 d. 60'50 p.
Id. Minas S. Joan de las Abadessas, 92'90 d. 93'10 p.
Id. Grau de Valencia á Almansa, 48'65 d. 48'75 p.
Id. Córdoba á Málaga, 57'50 d. 58' p.
Id. Medina del Campo á Samora y de Orense á Vigo 23'25 d. 23'50 p.
Aguas subterráneas del Llobregat, ' d. ' p.
Tranvia de Barcelona á Sarriá, ' d. ' p.
Canal d' Urgell, 49'50 d. 49'75 p.

COTISACIÓ oficial de las Bolsas de Madrid, Paris y Lóndres, del dia 31 de Mars de 1880.

Madrid. Renta perpet. int. al 3 p. % 16'20
» » ext. al 3 p. % 17'40
Deuda amort. ab interés de 2 p. % int. 37'65
Bonos del Tesor de 2,000 rals. . . . . 95'25
Oblig. del Banch y Tesor, série int. 99'70
Id. del Tesor sobre prod. de Aduanas 98'
Id. generals per ferro-carrils. . . . . 34'60
Paris. 3 p. % consolidat francés. . . . . 83'05
3 » » ext. espanyol 16'318
Lóndres. 3 p. % consolidat inglés. 98 3/8

TELÉGRAMAS particulars de las Bolsas de Madrid, Paris y Lóndres.

Madrid.—Consolidat interior. . . . . 16'15
» Subvencions. . . . . 34'70
Paris.—Consolidat interior. . . . . 15'37

BOLSÍ. (Segons nota de la casa Espinach).—A las las deu de la nit quedava lo Consolidat á 16'00 diner y 16'02 y 1/2 paper

SECCIÓ DE ANUNCIS

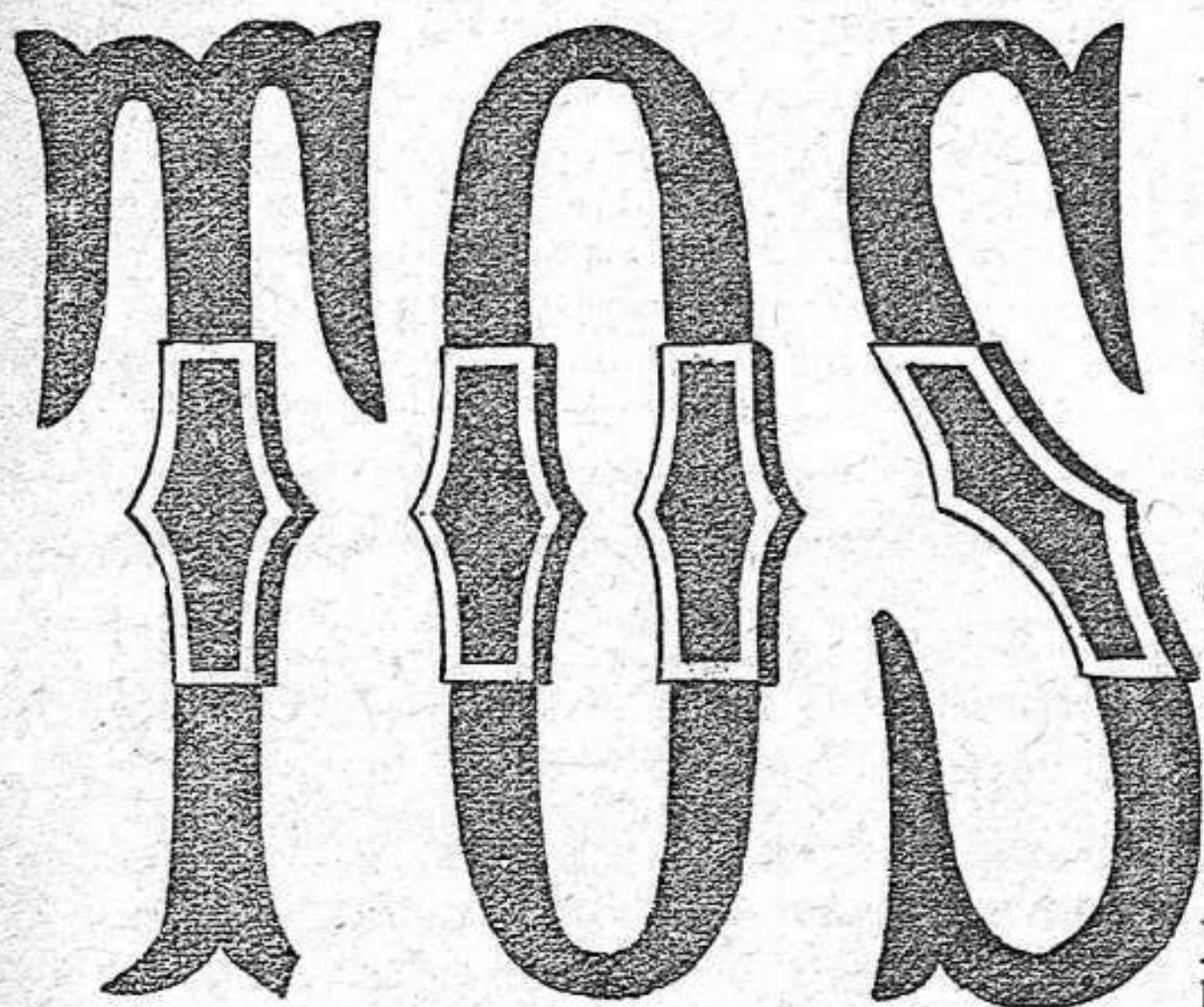
ENTERROS, FUNERALS Y ANIVERSARIS

anunciats per avuy 1.

Don Joseph Miró y Ferrán.—Missas de las 9 fins á las 12 matí, en la capella del Sant Sagrment (Mercé).

Don Eduard Zuzarte Martí.—Segon aniversari; missas de las 9 fins á las 12 matí, en l' altar de Nostra Senyora del Carme (Santa Agna).

Don Joseph Bielsa y Torrodellas.—Primer aniversari; missas de las 9 fins á las 12 matí en l' altar del Sant Sagrment (Sant Jaume.)

AMBARINA VEHIL

Essent avuy los únichs possessors del verdader y pur LIQUIT AMBAR y habent pogut conseguir sa associació ab los principals calmants que ab tant bon éxit usa la ciencia, no titubejem en asegurar ser nostra PASTILLA PECTORAL AMBARINA la mellor pera la curació de la TOS PULMONAR, ferina, la sequetat de las fauces y gargamella y demás enfermetats de las vías respiratorias. Se ven en la Farmacia Vehil, Vidriería, 2 y 4, Barcelona, y en las principals d' Espanya, América y Portugal.

FARMACIA AGUILAR.

AXEROP SULFUROS AGUILAR.

ESPECIFICH

PERA LA CURACIÓ DELS BRIANS.

Son efecte es mes efica que lo de l' aygua de la Puda.—Als pochos dias de pëndrel cauhen las crostas y las escamas y s' assecan las nafres brianosas, deixant la pell llisa y suau.—Lo mateix efecte produeix en los noys quan tenen la cara plena de crostas.—Es lo únich depuratiu que obra sens debilitar la sang ni irritar la freixura.—Destrueix en poch temps los efectes causats per l' ús del mercuri.—Corretjeix las irritacions de la vexiga y la uretra, facilitant la transpiració mucosa, com també la pulmonar.

Preu de l' empolla, 3 pessetas.

RAMBLA DEL MITJ, NUM. 37.

TINTORERIA ANTIGA DEL REGOMIR.

REGOMIR 7 Y 9,

Especialitat en tenyir y rentar roba per home, sens necessitat de desferla.

PASSAMANERIA

Y NOYETATS PERA SENYORA

D' EN GUILLEM VALLS

Fernando VII, 49.

Especialitat en Cintas, Botons y Velluts.

DINER.

Se 'n deixa sobre paper del Estat, obligacions de ferro-carrils, alhajas d' or y plata, llibres de medicina y lleys, pianos, géneros, robas y altres efectes. Carrer de Sant Pau, n.º 10, pis primer, «Caixa de préstams» de 8 á 8.

LLITS DE FERRO

Carrer nou de St. Francesch n.º 8.

L' acreditat constructor de dits llits, don Miquel Martí, ofereix al públich un variat assortit, recomenabre per sa solidés, bona construcció y gust, compatible ab la baratura possible.—També en dit establiment s' arreglan, restauran y reforman los llits, deixantlos com nous.

Carrer nou de St. Francesch n.º 8.

TRANSPARENTS

En la fábrica del carrer de la Morera, núm.º 6, pis primer, n' hi ha y se 'n fan de totas classes y midas y á preus ventatjosissims.

EDUART LOPEZ,

Academia y reforma de lletra, teneduria de llibres, càlcul mercantil, ortografia y correspondencia comercial.

Véjense sos quadros.—Viu en lo carrer del Carme, 19, 1r.

ACADEMIA

DE

TALLAR Y CONFECCIONAR VESTITS

PERA SENYORAS, NENS Y NENAS.

dirigit per la senyoreta donya Càrme Aulés y Huguet, alumna que ha sigut del colegi de tall per lo SISTEMA RUIZ.

En aquesta Academia, oberta fa poch en lo carrer de Ponent, número 38, pis 1., trovarán los que 's dignin favorirnos ab sa confiança las ventatjas del sistema de tallá de nova mida, de reglas fixas y reducció pera extraure los vestits dels figurins, sens necessitat de patrons.

Aqueix sistema reforma per complert l' antich de quadrícula, suprimint las intrincadas operacions de càlculs aritmètics en benefici d'aquellas alumnas que careixin de temps y de medis pera estudiar detingudament la ciencia dels guarismes. Ab aqueix método s' calcula facilment la tela que entra en un vestit ab tanta senzillés com exactitut, fiantse además á las alumnas la tasca de la estracció dels mes acabats y elegants figurins procedents de las Ilustracions y de las últimas modas de Espanya y Fransa.

Las classes serán diariament de 10 á 12 del dematí, y de 3 á 5 de la tarde. Hi haurá una classe especial per las treballadoras de 12 á 1 de la tarde, y de 7 á 8 del vespre.

HABITACIONES AMOBLADAS

EN CASA DE LA

Senyoreta Poch

20, carrer de la Chaussée d' Antin, 20

PARIS

S' hi menja á la espanyola, á la catalana y á la francesa

Se parla castellá.—Se parla catalá

BARCELONA.

BARCELONA.

GRAN DEPOSIT DE MAQUINAS DE CARLOS BLOSS

PLASSA DEL BONSUCCÉS, 3, BAIXOS.

BREA-AGUILAR. La primera que se fabrica en Espanya. En dotze anys que se prepara en nostre laboratori, ha conseguit adquirir la reputació de ser millor, preparada que la de Guyot; ademés de sa forta concentració, no deixa residuos á l'ampolla. Es la millor calmant de las irritacion mucosas, de la tos, sia de costipat ó de ofech, y de totas las afeccions de la garganta y aparato respiratori. Preu 8 rals. Farmacia Aguilar, Rambla del Centro 37

SECCIÓ TELEGRÁFICA

Telegramas

DE LA PREMPA EXTRANJERA

Sant Petersburg, 28.—Lo govern há fet fer una llista de tots los nihilistas arrestats y condempnats y d'ella 'n resulta que 'ls estrangers no arriban á formar una centésima part dels nihilistas.

En Kieff se han fet gran número de presons.

Lo gefe de la policia al sortir de una *soirée* ha sigut subjectat per individus desconeguts, los quals l'han ficat en un cotxe y l'han conduhit á un lloch estraviat ahont homes enmascarats l'hi han donat una pallissa obligantlo luego á donar per escrit recibo dels cops que havia rebut.

A pesar dels esforços de la policia la premsa clandestina publica sovint algun de sos números. Fa pochos días se n'ha publicat un de son principal órgano *Marotnay á Vola* (*La voluntat nacional.*)

Berlin, 29.—Las correspondencias de Sant Petersburg diuhen, que si be son d'esperar algunas reformas políticas en sentit lliberal, pot assegurar-se que'l czar Alejandro no otorgará jamay una Constitució á son imperi.

Si la forsa de las circunstancias aconsellés un cambi polítich tan trascendental, lo czar abdicaria en son fill avans de sancionar un nou régimen.

La especie de assamblea que's tracta de formar en Sant Petersburg, composta de representants dels consells generals (diputacions provincials) no tindrán mes que un carácter exclusivament consultiu.

Berlin, 30.—S'assegura que prompte 's verificará l'entrevista entre l'emperador Guillem y lo Czar de Russia, en la qual se pendran acorts de gran trascendencia.

Extracte de telegramas

DE LA PREMPA LOCAL.

Madrid, 30.—Los representants de l'industria sucrera han celebrat una llarga conferencia sens arribar á posarse d'acort.

—Lo manifest democrátich porta 305 firmas y 's publicarà aquesta setmana.

—Un diari de Lisboa diu, que en una conferencia celebrada en Madrid entre 'l senyor Cánovas y Casal Riveiro, declararen tots dos que las relacions entre Portugal y Espanya son actualment molt amistosas, afectuosas y cordials.

—Lo duch de Pastrana ha cedit als jesuitas un palau en los voltants de Madrid.

—Demá comensará la vista de la causa de donya Baldomera.

—La junta consultiva de la Guerra se

mostra favorable al projecte de colonias militars en Cuba.

—Ha sigut absolt *El Imparcial.*

Paris, 30.—Lo nou ministeri del Brasil se compón de las personas següents: Saranva, Presidencia é Hisenda; Mello, ministre del Imperi; Pelotas, Guerra; Lina y Duarte, Marina; Souza Dantas,

Justicia; Ruiz, Negocis extranjeros, y Macedo, Agricultura.

—En un gran meeting celebrat en Boston per los ingenyers y los comerciants, se ha aprobat una proposició del general Bancks, aprobant baix reserva lo projecte de M. de Lesseps.

—La *Gaceta de Fransa* diu que totas las congregacions religiosas guardarán la mateixa actitud, totas seguirán idéntica conducta, que es la inspirada per las circunstancias. Las congregacions, afegeix, no han de reclamar una situació privilegiada; lo régimen del dret comú 'ls basta; no han de recorre á cap autorisació per obtenir la protecció que la ley concedeix á tots los ciutadans.

Tots los periódichs católichs donan á entendre igualment que cap congregació demanará autorisació.

—Se assegura que 'l govern aleman demanará al Lanstang autorisació pera aplicar ab menos severitat las lleys eclesiásticas.

—En Londres han sigut elegits 9 liberals y 7 conservadors.

(*Diario de Barcelona.*)

Madrid, 31.—Avuy se reunirá en casa 'l senyor Figuerola la comissió composta de dit senyor y dels senyors Montero Rios y Azcárate, ja d'acort sobre 'l párrafo del manifest referent á las qüestions de Cuba, consignat una amplia desentralisació, y resoldran lo dia ficso per la publicació, haventlo firmat 18 periódichs de Madrid y provincias.

—Lo comte de Valmaseda arribá anit, anunciantse per avuy una important conferencia entre ell y lo senyor Martinez Campos.

—Los ministerials atribueixen al govern la intenció de nombrar senador al senyor Moyano.

(*El Diluvio.*)

Telegramas particulars

Madrid, 31, á las 3'30 tarde.—S'assegura que 'l general Primo de Rivera, avans d'embarcarse dret á Filipinas, va deixar estesa la dimissió del càrrech de capitá general d'aquell arxipélach, pera ser presentada en cas de que los constitucionals fossen cridats al poder.

Lo Consell d'incautació de las líneas férreas del Noroest, seguix oposantse á la concessió á favor d'en Donon.

Altres vegades tornan á estar dintre de mare los rius Júcar, lo Segura y 'l Zangonera.

Bolsa. — Consolidat, 16'20. — Bonos, 95'25. — Subvencions, 34'70.

Madrid 31, á las 5'20 tarde.—*Congrés.* S'ha obert la sessió, estant lo saló casi desert. Lo senyor Baselgas anuncia una interpelació sobre establiment d'hospitals militars. Se n'fet després una altre sobre l'import que pagan las mercancías de tránzit per Irún; y altre sobre l'emprestít d'Ultramar. Lo ministre ha manifestat que las contestará oportunament.

S'acordá que las sessions durin sis horas.

Madrid, 31, á las 7'30 vespre.—*Congrés.*—Lo senyor Cánovas ha declarat que apoyará la petició de que 's verifiquin dobles sessions en cás de que las minorías las creguin necessarias. Lo senyor Sagasta ha contestat al president del Consell dihent que las minorías están disposadas á fer aqueixa petició en cás de que las sis horas en que avuy s'han fixat las sessions no sian suficientes.

Lo senyor Retortillo ha continuat apoyant sa interpelació respecte los ferrocarrils del Noroest.

Madrid, 31, á las 7'35 vespre.—*Congrés.*—Després d'haberse formulat una multitud de preguntas, ha comensat la discussió del pressupost de Cuba, quedant en l'us de la paraula lo Sr. Cancio Villamil.

Madrid, 31, á las 9'30 vespre.—La partida de bandolers d'Astúrias s'ha interinat en las montanyas; avuy se n'ha presentat un altra en Salvatierra, la qual ha sigut batuda per la guardia civil, habent sigut agafat un dels malfactors.

La *Gaceta* de demá publicarà una real disposició autorisant la transferencia dels carrils del Noroest.

Avuy ha mort lo bisbe de Zamora.

Paris, 31 (Per lo cable).—En Irlanda hi hagut una colissió entre católichs y protestants que ha fet necessaria l'intervenció armada de la policia. Varios dels amotinats han resultat ferits.

Diuhen de Lóndres que han comensat las eleccions pera la renovació del Parlament, habentse observat en ellas major número de votants que en las de 1874.

Lo comité de las dretas anima á las congregacions á resistir. La premsa radical se mostra airada y son llenguatge contra 'l govern es evident.

Marsella, 31, á las 11'20 vespre.—(Per lo cable.)—Han entrat procedents d'Espanya los vapors «Belisario» y «Vinuesa.»

Tipografía la Renaixensa, Xuclá, 13, baixos.